

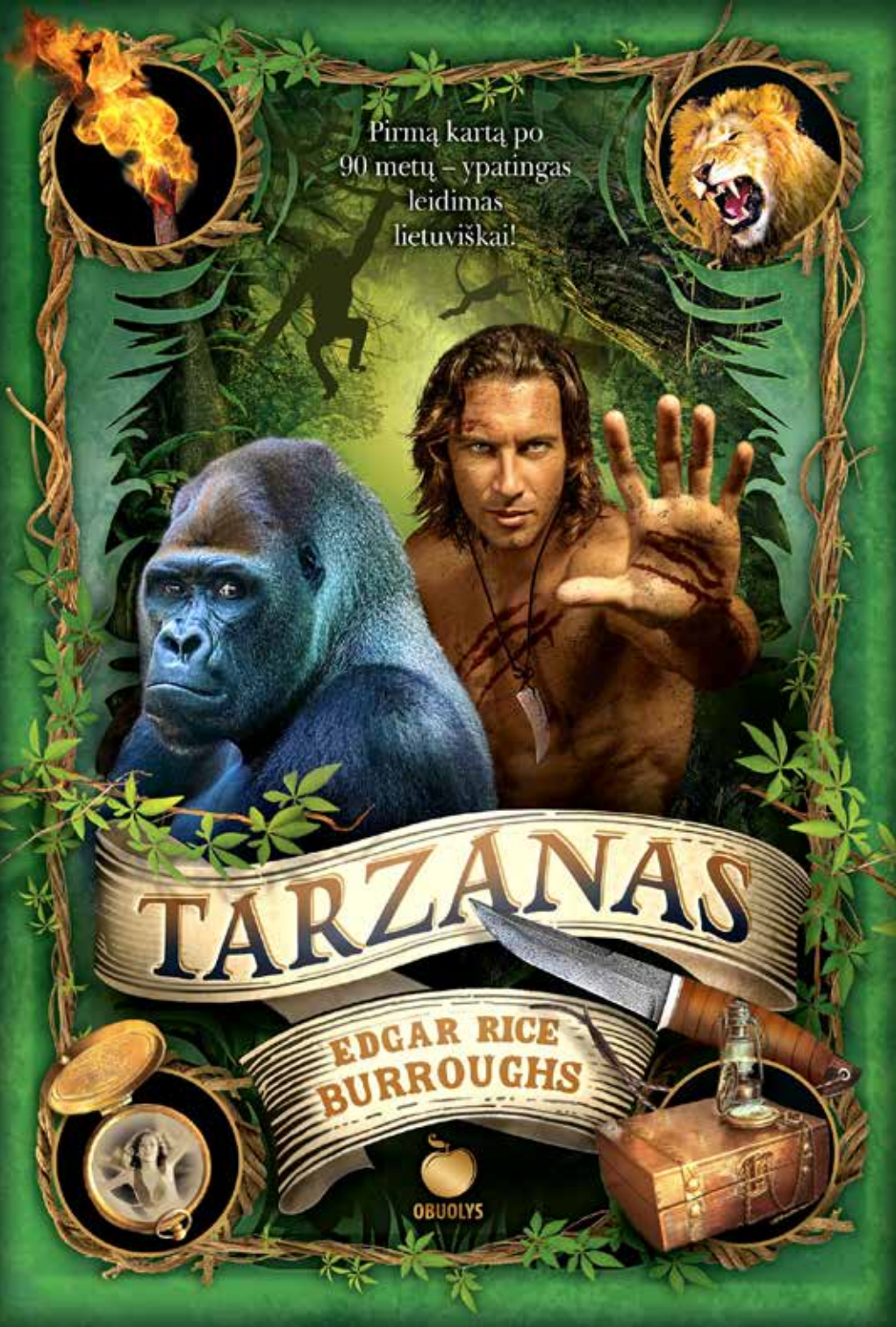
Pirmą kartą po
90 metų – ypatingas
leidimas
lietuviškai!

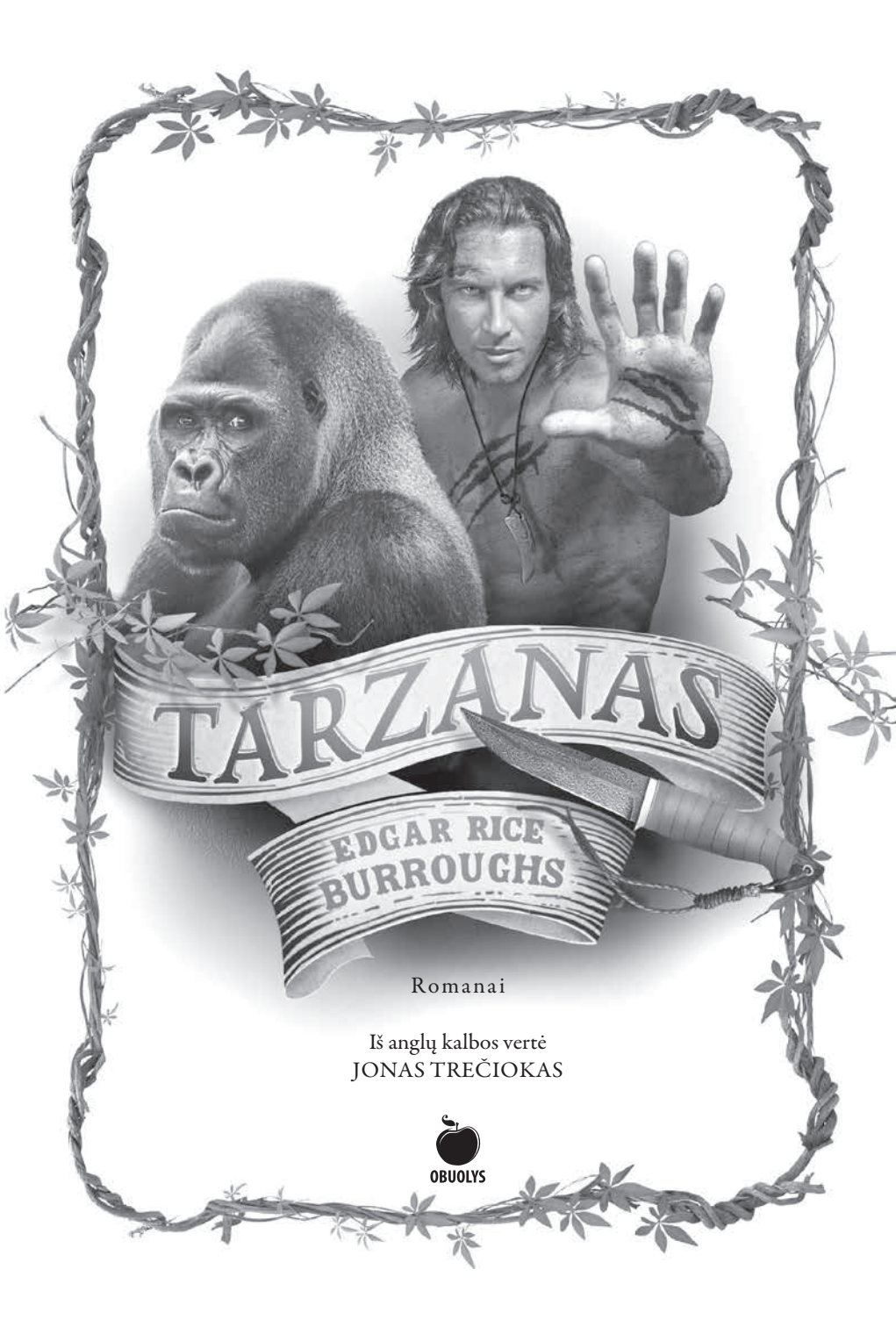
TARZANAS

EDGAR RICE
BURROUGHS

OBUOLYS

TARZANAS

EDGAR RICE
BURROUGHS

Romanai

Iš anglų kalbos vertė
JONAS TREČIOKAS

1 SKYRIUS

I JŪRĄ

Šitą istoriją išgirdau iš vieno žmogaus, kuriam nebuvo jokio reikalo ją pasakoti nei man, nei kam kitam. Jeigu nebūtų prigėręs ilgus metus rūsyje laikyto vyno, gal ir nebūtų aušinės burnos. Be kita ko, mano skeptiškas nepasitikėjimas neiprasta istorijos eiga ragino vyrą baigti ją pasakoti ligi galo.

Kai kalbuisis svečias suprato, ką pasakė, ir pamatė, kad esu linkęs abejoti, naivus išdidumas baigė jį svaiginti. Tada jis ištraukė iš apdulkėjusių rankraščių ir šūsnes nuobodžių Britanijos kolonijų ministerijos pranešimų didelį pluoštą rimtesnių neiprastos istorijos įrodymų.

Nenoriu tvirtinti, kad šis pasakojimas nuo pradžios iki pabaigos yra be pramano, nes pats aprašomųjų nuotykių nemačiau. Bet perpasakodamas jums nurodžiau žymesniųjų veikėjų vardus, tad akivaizdu, kad esu linkęs tikėti, jog šitie nuotyčiai labai panašūs į tiesą.

Pageltę, sudulėję seniai mirusio žmogaus dienoraščio puslapiai ir Kolonijų ministerijos portretai galutinai patvirtina mano svečio žodžius. O aš atpasakojau šitą istoriją taip, kaip man pasisekė ją surašyti naudojantis labai įvairiais šaltiniais.

Jeigu ši istorija jums pasirodys pramanyta, tai bent jau sutiksite, kad ji savotiška, nepaprasta ir įdomi.

Iš Kolonijų ministerijos pranešimų ir velionio dienoraščio sužinojome, kad vienas anglų bajoras, kurį vadinsime Džonu Kleitonu, Greistoko lordu, buvo paskirtas į britų valdomą Vakarų Afriką. Jam buvo suteiktas nepaprastai subtilus įgaliojimas – ištirti kai kurias tenykščių nausėdijų sąlygas.

Iš vietinių gyventojų buvo norima sudaryti kariuomenę, kuri tvarkytų draugiškos Europos valstybės kolonijų reikalus. Šitą kariuomenę kaučiuko ir dramblių kaulų rinkti siųsdavo į Kongo ir Aruvimio paupius, kur dar tebegyveno laukinės gentys.

Vietiniai Britanijos kolonijų gyventojai skundėsi, kad gausiais pažadais buvo suviliota daugybė jaunuolių, kurių dauguma namo niekada nesugrįžo.

Anglai kolonistai atskleidė dar daugiau detalių. Jie sakė, kad nelaimingi vietiniai gyventojai paprasčiausiai paverčiami vergais. Kai tarnybos laikas baigiasi, viršininkai, pasinaudoję vietinių tamsumu, įtikina naivuolius, esą jie privalo tarnauti ilgiau.

Tad Kolonijų ministerija paskyrė Kleitoną į Vakarų Afriką, davė jam slaptų instrukcijų ir liepė detaliai ištirti nesąžiningą karininkų elgesį su vietiniais tamsiaodžiais Britanijos karūnos pavaldiniais. Visgi mūsų pasakojimui paskyrimo tikslas nėra itin svarbus, nes valdininkas ne tik neįvykdė tyrimo, jis net nepasiekė tos vietos, į kurią buvo išsiųstas.

Kleitonas buvo iš tokių anglų, kuriems pritinka šimtai garbingiausių istorinių mūsų laimėjimų. Jis buvo tvirtas, protingas ir doras žmogus.

Vidutinį Kleitono ūgį, rusvas akis, ryškius ir taisyklingus veido bruožus dar labiau pabrėžė kariškas jo stotas.

Politiniai tikslai privertė Kleitoną pereiti iš kariuomenės į Kolonijų ministeriją. Tad mes susipažįstame su pakankamai jaunu, tačiau jau turinčiu gana reikšmingų valdiškų įgaliojimų vyriškiu.

Gavęs įgaliojimus, Kleitonas kartu džiaugėsi ir bijojo.

Šiuo paskyrimu nesistebėjo, nes jam atrodė, kad yra nusipelnęs. Jis sąžiningai dirbo naudingą darbą, todėl ir buvo paskirtas į aukštesnes ir atsakingesnes pareigas. Kita vertus, vos trys mėnesiai pralinko, kai jis vedė Alisą Ruterford. Mintis, kad jauną gražią žmoną reikės imti kartu į pavojų sukuri ir nuobodų tropikų Afrikos gyvenimą, vertė Kleitoną rūpintis ir nerimauti.

Jis netgi buvo pasiryžęs atsisakyti pasiūlymo, tačiau žmona pasipriešino. Ji privertė Kleitoną priimti pasiūlymą ir būtinai ją vežtis drauge.

Motina, broliai ir seserys, tetos ir giminaičiai – visi išreiškė savo nuomonę, tačiau istorija nutyli smulkmenas.

Mums tik žinoma, kad vieną gražų 1888 metų gegužės rytą Džonas, Greistoko lordas, ir ledi Alisa išplaukė iš Doverio Afrikos link.

Po mėnesio jie atplaukė į Fritauną. Ten pasisamdė „Fuvaldą“, mažą burinį laivą, kuris turėjo juos nugabenti iki tikslo.

Nuo tos dienos Greistoko lordas su ledi Alisa dingo iš žmonių akių, ir niekas apie juos nieko negirdėjo.

Nuo tos dienos dviem mėnesiams praslinkus, apie dvylika laivų plaukiojo išilgai ir skersai Pietų Atlanto vandenyno, ieškodami jų mažo laivelio. Po kiek laiko Šv. Elenos saloje paieškos grupė atrado kažkokių skeveldrų. Tad visi patikėjo, kad laivas bus nuskendęs

kartu su žmonėmis, ir daugiau neieškojo. Tik daugelio nuliūdusiųjų širdyse viltis dar ilgai ruseno.

„Fuvalda“ buvo mažas, labai paprastas burinis laivas, skirtas gabenti krovinius pietinių jūrų vandenyse. Tokių laivų įgulos paprastai būna surinktos iš atmatų – dažniausiai tai įvairių tautų bei rasių nepakarti galvažudžiai ir skerdikai.

„Fuvalda“ nebuvo išimtis iš bendrų taisyklių. Karininkai buvo žiaurūs ir visai nevertino įgulos, o jūreiviai nė kiek ne geriau žiūrėjo į karininkus. Kapitonas gerai išmanė savo darbą, bet su pavaldiniais elgėsi kaip tikras žvėris. Jis puikiai mokėjo vadovauti ir valdė įgulą dviem būdais: lazda arba revolveriu. Antra vertus, tokių padugnių ir negalima kitaip suvaldyti, švelnesnio valdymo jie, ko gero, nesu-prastų.

Tad jau antrą kelionės dieną Džonas Kleitonas ir jo jaunutė žmona išvydo „Fuvaldos“ denyje tokių scenų, kokių, jų supratimu, galėjo pasitaikyti tikrai jūrų kelionių aprašymuose.

Jau antrą kelionės rytą buvo nukalta pirmoji visos virtinės tolimesnių nuotykių grandis, kuri pradėjo lig tol negirdėtą žmonijos istorijoje gyvenimą, skirtą tuo metu dar negimusiam žmogui.

Du jūreiviai plovė „Fuvaldos“ denį; pirmasis kapitono padėjėjas stovėjo ant tiltelio, o kapitonas šnekučiavosi su Kleitonu ir ledi Alisa.

Jūreiviai dirbo nusigręžę nuo besikalbančiųjų, o ponai stovėjo atsukę jiems nugaras. Jūreiviai plaudami denį pamažėle slinko vis arčiau ir arčiau kapitono, kol pagaliau vienas jų atsidūrė tiesiai jam už nugaros. Jeigu jūreivis būtų prašliaužęs pro šalį, šios įstabios istorijos nebūtų reikėję rašyti.

Tačiau kaip tik tuo momentu kapitonas atsisveikino su ledi ir Greistoko lordu ir pasisukęs eiti užsiriogolino ant dirbančių jūreivių, o paslydęs ant šlapio denio pargriuvo ir užsivertė ant savęs kibirą pamazgų.

Iš pradžių vaizdelis buvo juokingas, tačiau linksmumo neliko per kelias akimirkas. Baisiausiai keikdamas, visas išraudęs iš pykčio kapitonas pašoko ir vienu lazdos kirčiu parbloškė jūreivį.

Jūreivis buvo mažas senyvas žmogelis, tad kapitono poelgis atrodė dar žiauresnis. Antrasis jūreivis buvo aukštas vyras. Jo šauniai susukti juodi ūsai, storas buliaus sprandas ir didelė riebi galva, tvirtai įtupdyta į stotینگus pečius, darė jį panašesnį į mešką nei į žmogų.

Kai jis pamatė, kad draugas parvirto, pasilenkė ir dusliai baubdamas puolė kapitoną ir nubloškė jį vienu kumščio kirčiu.

Išraudęs kapitono veidas bemat išbalė. Čia buvo maištas, o maištą reikėjo numalšinti. Dar begulėdamas išsitraukė revolverį ir šovė į prieš jį stovintį gyvą raumenų kalną. Kapitonas buvo miklus, bet Džonas Kleitonas dar miklesnis. Vos tik revolveris žybtelėjo, Kleitonas jau nutvėrė jį už rankenos, tad kulka, taikydama jūreiviui į širdį, įstrigo į jūreivio koją.

Kleitonas ėmė barti kapitoną, duodamas suprasti, kad yra pasipiktinęs tokiu gyvulišku elgesiu su pavaldiniais ir daugiau, kol plauks kartu, taip elgtis neleis.

Kapitonas ketino atsikirsti, tačiau pagalvojęs apsisuko ir nudyri-
no keikdamasis ir niurnėdamas.

Jis nenorėjo pyktis su anglų valdininku, nes žinojo, kad galinga Karalienės ranka turi tokį bausmės įrankį, kurį jis gerai vertino ir kurio prisibijojo, – tai toli siekias anglų laivynas.

Abu jūreiviai atsistojo; senis padėjo atsikelti savo sužeistam draugui. Stambus vaikiną, draugų pramintas Juoduoju Maiklu, atsargiai ištiesė sužeistą koją ir įsitikinęs, kad galės paeiti, ištara Kleitonui keletą padėkos žodžių.

Nors balsas buvo nelinksmas, bet žodžiai atrodė širdingi. Burbtelėjęs vos kelis žodžius, jis nususuko ir nušlubčiojo šalin. Aiškiai matėsi, kad greičiau nori baigti kalbas.

Kelias dienas Kleitonas jo nematė; o kapitonas tik rūščiai niurnėjo, kai tekdavo bendrauti su Kleitonais. Kleitonams maistas būdavo patiekiamas kapitono kajutėje, tačiau laivo vadas visuomet rasdavo skubaus darbo, kad tiktai nereikėtų valgyti kartu.

Visi „Fuvaldos“ karininkai buvo bemoksliai neišmanėliai ir mažai kuo skyrėsi nuo paprastų jūreivių, kuriuos taip griežtai valdė. Jie vengė susitikti su išprususiu anglų didiku ir jo žmona, kad nereikėtų kalbėtis, todėl daugiausia laiko Kleitonai praleisdavo vieni.

Tokie santykiai nė kiek jų netrikdė, bet nuošalumas visai atskyrė juos nuo kasdinių laivo įvykių, kurie netrukus sukėlė kruviną dramą.

Tarp laivo įgulos ir keleivių tvyrojo kažkokia nelaimės nuojauta. Nors iš išorės viskas atrodė gerai, tačiau širdyje kiekvienas jautė besiantinantį pavojų, nors apie tą nuojautą vienas kitam neprasitarė.

Praėjus porai dienų po incidento su Juoduoju Maiklu, Kleitonas išėjo į laivo denį kaip tik tuo metu, kai vyresnysis kapitono padėjėjas švaistėsi lazda ir keikė paniurusią jūreivių būrį, o du nešė užmuštą draugą.

Kleitonas nė neklausė, kas nutiko, jam ir taip viskas buvo aišku. Kitą rytą, kai horizonte pasirodė britų šarvuotis, jis buvo pasirengęs reikalauti, kad su žmona būtų perkeltas į aną laivą, nes Kleitono

įsitikinimas, kad „Fuvaldos“ kelionė gali baigtis labai tragiškai, vis stiprėjo.

Apie vidurdienį britų laivas jau buvo taip arti, jog galima buvo susikalbėti. Tačiau eidamas pas kapitoną išdėstyti savo reikalavimų Kleitonas staiga sumišo – kaip gi jis atrodys. Iš tikrųjų! Kaip jis paaiškins Jos Didenybės laivo vadui norą grįžti ten, iš kur vos prieš kelias dienas išvyko? Jeigu pasakys, kad su dviem nepaklusniais jūreiviais karininkai žiauriai pasielgė, tai bus išjuoktas ir apšauktas bailiu.

Tad lordas Džonas Kleitonas atsisakė minties prašytis į britų šarvuotį, o vakarop stebėjo, kaip laivo burės nyko horizonte. Kol laivas visai išnyko, jis sužinojo tai, kas sukėlė jam didžiausią baimę. Tada jis keikė savo apgaulingą savimeilę, nes tik per ją nepersodino žmonos į anglų laivą, kur jiems negrėsė pavojus. Juk laivas buvo taip arti! Dabar jis jau amžinai dingęs.

Apie trečią valandą senis jūreivis, kurį prieš kelias dienas kapitonas primušė, priėjo prie Kleitono, kuris tuo tarpu stovėjo su žmona prie laivo borto ir žiūrėjo į baigiantį nykti šarvuotį. Senis valė varinius borto turėklus ir, pamažėle prie jų prisiartinęs, pusbalsiu tarė:

– Velniai pragare juoksis žiūrėdami, kas dėsīs šitame laive. Sere, atminkit mano žodžius, kad velniai juoksis.

– Ką norit pasakyti? – nustebo Kleitonas.

– Ką? Argi jūs nematote, kas čia dedasi? Argi negirdėjote velniškų kapitono keiksmų? Nematėte, kaip jo padėjėjai baigia žudyti jūreivius? Vakar dviem, o šiandien trim sudaužytos galvos. Juodasis Maiklas – tarytum niekur nieko, tačiau jis ne toks, kad taip niekais viską nuleistų. Ne, jis ne toks. Atminkit mano žodį, sere.

– Norit pasakyti, kad jūreiviai rengiasi sukilti? – paklausė Kleitonas.

– Sukilti! – sušuko senis. – Jie rengia maištą! Ir ruošiasi žudyti. Atminsit mano žodį, sere.

– Kada?

– Kai ateis laikas, kai ateis tinkamas laikas. Aš nesakysiu kada, ir taip jau per daug išplepėjau. Anądien pasirodėte esąs padorus žmogus, tad manau, jog turiu teisę įspėti. Tik laikykit liežuvį už dantų – neplepėkit, o kai išgirsit šaudant, sprukit į kajutę ir sėdėkit. Tik tiek. Ir valdykit liežuvį, kitaip ir tamstai išspraus peilį tarp šonkaulių: atminkit mano žodį, sere. – Taip pasakęs, senis vėl ėjo pamažėle tolyn, šveisdamas borto turėklus.

– Velniškai malonios perspektyvos, – pratarė Kleitonas.

– Džonai, reikia perspėti kapitoną. Gal jam pasiseks nuraminti aistras? – subruzdavo žmona.

– Manau, kad neverta. Jau geriau nesikiškim į jų reikalus, jeigu patylėsiu, gal jie pasigailės mūsų vien dėl to, kad užstojau tą išsišokėlį Juodąjį Maiklą. Jeigu sužinos, kad išdavėm paslaptį, tada ir mums galas.

– Džonai, juk esi valdžios atstovas. Jeigu neįspėsi kapitono, tai pats, nors ir netiesiogiai, būsi prisidėjęs prie maišto.

– Argi nesupranti, – ginčijosi su žmona Kleitonas, – juk baiminuosi dėl tavęs. Mano pagrindinė pareiga – apginti tave. Kapitonas pats užvirė tą košę, tegul pats ir srebja. Kam aš kišiu žmoną į tas baisybes, kurios gali kilti, jeigu mėginsiu jį gelbėti? Jis pats prisidirbo, juk matei, kaip nežmoniškai elgiasi su jūreiviais. Ar bent įsivaizduoji, kas nutiks, jei ši galvažudžių ruja perims „Fuvaldą“ į savo rankas?

– Bet tai juk tavo pareiga, ir jokie išvedžiojimai nuo jos neatleidžia. Neverta vadintis anglų lordo žmona, jei dėl manęs negali

pasielgti taip, kaip pridera. Aš gerai suprantu gresiantį pavojų, tačiau esu pasiryžusi drąsiai priimti iššūkį. Man bus gėda, jei galėdamas pašalinti pavojų tik dėl manęs to nepadarei.

– Na, tegul bus taip, kaip nori, – nusileido žmonai Kleitonas ir garsiai svarstė toliau. – Juk tikėtina, kad mes be reikalo baiminamės. Nors man nepatinka laivo atmosfera, tačiau labai galimas daiktas, kad nėra taip blogai, kaip atrodo. Tas senis juk galėjo meluoti, kad mus išgąsdintų ir iš pykčio sugadintų nuotaką. Maištas jūroje galėjo vykti prieš šimtą metų, bet dabar, 1888 metais, nieku gyvu neimčiau tuo tikėti. Palauk, štai kapitonas eina į kajutę; gal perspėti, reikia baigti šitą nešvarų reikalą, nors man visai nesinori kalbėtis su tuo gyvuliu.

Kleitonas nenoriai pasuko link kapitono kajutės ir netrukus jau beldėsi į duris.

– Prašom, – nelinksmi suniurnėjo kapitonas.

Kleitonas įėjo ir uždarė duris.

– Klausau jūsų?!

– Aš atėjau pranešti, kad visai atsitiktinai nugirdau apie laive rengiamą maištą. Tiesa, esu įsitikinęs, kad tai tik gandai ir viskas baigsis laimingai, bet gal vertėtų pasirengti maištui, kad išvengtumėte žudynių.

– Tai melas, – subliovė kapitonas. – Jeigu jūs vėl ketinate kištis į laivo discipliną arba ne į savo reikalus, tai būkite toks malonus ir prisiimkite sau atsakomybę, o jei ne, nešdinkitės po velnių. Man nerūpi, kad esate anglų lordas! Velniop jūsų titulus. Aš esu šio laivo kapitonas, ir nuo šios akimirkos malonėkite nekišti nosies į mano reikalus.

Kol kapitonas šūkalojo, net išraudo. Paskui kumščiu trenkė į stalą ir pagrūmojo Kleitonui, visa gerkle bliaudamas paskutiniuosius žodžius. Lordas nė nekrustelėjo ir visą laiką ramiai žiūrėjo į siuntantį žmogų.

– Kapitone Bilingai, – vėl prabilo Kleitonas, – atleiskite man už atvirumą, bet aš pasakysiu, kad esate labai panašus į asilą.

Tai pasakęs jis apsisuko ir išėjo pro duris taip ramiai, kaip galėjo išeiti tikrai Džonas Kleitonas. Žinoma, toks poelgis labiau nei keiksmas ar grasinimas suerzino kapitoną Bilingą.

Jeigu Kleitonas būtų norėjęs kapitoną nuraminti, labai galimas daiktas, kad šis būtų pasigailėjęs iš pykčio pasakytų žodžių. O dabar jis liko tokio pat ūpo, kokio buvo Kleitonui išeinant. Tad viltis veikti bendrai dingo.

– Ką gi, Alisa, – tarė sugrįžęs Kleitonas. – Jei būčiau laikęs liežuvių už dantų, gal nebūčiau sulaukęs kapitono keiksmų. Jis pasirodė labai nedėkingas tipas. Užsipuolė mane kaip pasiutęs šuo. Jis pats ir jo prakeiktas laivas gali eiti velniop, man visai nerūpi; dabar rūpinisius tikrai savo reikalais. Svarbiausia pasirūpinti mūsų gerove. Dabar reikia eiti į savo kajutę ir apžiūrėti revolverius. Labai gailiuosi, kad mūsų šautuvai ir šoviniai sandėlyje užversti krovinių.

Savo kajutėje jie rado baisią netvarką: drabužiai iš skrynių ir ryšulėlių buvo išmėtyti po grindis, lovos suverstos.

– Matyt, kažkam labai parūpo mūsų daiktai, – atsiduso Kleitonas. – Labai įdomu, ko vagys ieškojo. Pažiūrėkime, ko trūksta.

Peržiūrėję daiktus, pasigedo tikrai šovinių ir abiejų revolverių.

– Nebėra būtent to, ko mums labiausiai reikia, – tarė Kleitonas. – Nekyla abejonių, kas juos paėmė. Šis faktas pranašauja nelaimę, kuri prasidėjo vos įžengus į šitą prakeiktą laivą.

– Ką mums dabar daryti, Džonai? Daugiau neprašysiu eiti pas kapitoną ir klausytis jo įžeidinėjimų. Labai galimas daiktas, kad dabar mums geriausia laikytis nuošaliai. Jei karininkams pasiseks maištininkus sutramdyti, nebus ko bijoti. Jei nugalės jūreiviai, vienintelė mūsų išeitis – nesipriešinti ir nesipykti su jais.

– Tiesą sakai. Laikysimės vidurio.

Kleitonas ir jo žmona jau buvo bepradedę tvarkyti savo kajutę, kai staiga pamatė po durimis pakištą raštelį. Pasilenkęs jo paimti Kleitonas labai nustebo pastebėjęs, kad raštelis juda ir vis giliau lenda į kambarį: matyt, kažkas jį kišo pro duris.

Kleitonas žengė prie durų norėdamas pamatyti, kas ten yra. Tačiau vos nutvėrė durų rankeną, žmona sulaukė jį už peties.

– Ne, Džonai, – ištarė ji patylomis. – Jie nenori su mumis susitikti, nereikia priešintis. Neužmiršk, juk sutarėm.

Kleitonas nusišypsojo ir nuleido ranką. Juodu stovėjo ir žiūrėjo į mažą baltą popierėlį, kol šis įlindo į vidų. Tada Kleitonas jį paėmė. Tai buvo storo balto popieriaus kvadratėlis. Išvyniojęs pamatė spausdintomis raidėmis parašytą raštelį. Buvo aiškiai matyti, jog rašė visai neįgudusi ranka. Grasinant mirtimi buvo įspėta niekam neprasitarti apie senio jūreivio kalbą ir pražuvusius revolverius.

– Aš manau, kad mūsų sprendimas protingas, – liūdnai šypsodamasis tarė Kleitonas. – Dabar mes galime tik ramiai sėdėti ir laukti, kas bus toliau.

LAUKINĖ PASTOGĖ

Nelaimės neteko ilgai laukti. Kitą rytą, kai Kleitonas išėjo į dieną pasivaikščioti prieš pusryčius, pasigirdo šūvis, paskui nuaidėjo antras, trečias ir taip be galo.

Tada jis išvydo tai, ko labiausiai bijojo. Prieš būrelį karininkų buvo susirinkę visi „Fuvaldos“ jūreiviai su Juodoju Maiklu priešakyje.

Karininkai pradėjo šaudyti, o jūreiviai puolė prie barikadų ir iš ten paleido atsakomuosius šūvius į neapkenčiamą laivo vyresnybę.

Du jūreivius paguldė kapitono kulkos. Jie ir pasiliko tysoti ten tarp kariaujančiųjų.

Staiga sukniubo ir vyresnysis kapitono padėjėjas. Vadovaujami Juodojo Maiklo jūreiviai puolė keturis likusius įgulos narius. Maištininkai teturėjo šešis šautuvus, dauguma jų buvo apsiginklavę įvairiais įrankiais: kirviais, valčių kabliais ir laužtuvais. Kapitonas iššovė paskutinę kulka ir kaip tik tuo metu, kada maištininkai ėmė pulti, vėl norėjo užsitaisyti revolverį. Antrojo kapitono padėjėjo revolveris užstrigo. Taigi puolančius maištininkus jie sutiko tik dviem revolveriais. Karininkai ėmė trauktis.

Abi kovojančios pusės svaidėsi keiksmiais. Riksmi ir ginklų tratėjimas, susilieję su aikčiojimais ir sužeistųjų dejonėmis, pavertė „Fuvaldą“ kone beprotnamiu.

Nespėjo karininkai atsitraukti keliolikos žingsnių, kai juos apstojo maištininkai. Milžiniško stoto juodaodis vienu kirvio kirčiu perskėlė kapitonui galvą, o po valandėlės krito ir kiti karininkai – užmušti ar sunkiai sužeisti.

Po valandėlės „Fuvaldos“ maištininkai baigė savo kruviną puotą. O Džonas Kleitonas visą tą laiką ramiai stovėjo atsirėmęs į denio laiptų turėklus ir čiulpė pypkę, tarytum žiūrėtų kokias kroketo varžybas.

Kai nuvirto paskutinis karininkas, jis pamanė, jog laikas eiti pas žmoną, bijojo, kad koks maištininkas neužkluptų jos vienos.

Nors Kleitonas iš pažiūros atrodė ramus, tačiau širdyje buvo ne juokais susirūpinęs: jis bijojo palikti žmoną tarp šitų laukinių plėšikų, į kurių rankas juos atidavė beširdis likimas. Apsigrėžęs leistis į apačią, jis baisiai nustebo pamatęs žmoną stovint gretimais.

– Ar tu seniai čia?

– Nuo pat pradžių, – atsakė ji. – Džonai, man baisu! Aš labai bijau. Ko galime laukti iš šių padarų?

– Pusryčių, – atsakė jis drąsiai šypsodamasis, norėdamas kiek nuraminti moterį. – Tai vienintelis daiktas, ko aš iš jų noriu, – pridūrė Kleitonas. – Eime, Alisa. Pasistenkime parodyti, kad pasitikim, jog su mumis bus elgiamasi garbingai.

Tuo tarpu maištininkai apstojo užmuštus bei sužeistus karininkus ir be mažiausio pasigailėjimo ėmė mėtyti juos į jūrą. Taip pat jie pasiėmė ir su savais sužeistaisiais bei trimis negyvėliais, kuriems

laimingas likimas leido lengvai numirti. Staiga vienas sukilėlis pastebėjo besiartinančius Kleitonus ir šaukdamas: „Štai dar porelė žuvims“, – puolė juos iškėlęs kirvį.

Tačiau Juodasis Maiklas buvo dar vikresnis, ir jo kulka pasiekė puolantįjį greičiau, nei šis nubėgo keletą žingsnių.

Savo riksmu Juodasis Maiklas atkreipė kitų jūreivių dėmesį ir, rodydamas į lordą ir ledi, sušuko:

– Šitie – mano draugai, ir nevalia jų užkabinti. Suprantat? Dabar aš laivo kapitonas, – pridūrė jis atsigręžęs į Kleitoną. – Laikykitės atokiai, ir tamstų niekas nelies. – Ir lyg sudrausdamas rūščiai pažvelgė į draugus.

Kleitonai taip uoliai klausė Juodojo Maiklo įsakymo, jog beveik nė vienas jūreivis nematė jų, o jie nieko nežinojo apie jūreivių planus. Retkarčiais jie girdėdavo maištininkų ginčus ir barnius, o du kartus nugirdo net rūstų kulkos zvimbimą. Juodajam Maiklui pritiko vadovauti tokiems galvažudžiams, tad nieko nepaisydamas griežtai juos suvaldė.

Praėjus penkioms dienoms po karininkų skerdynių, budėtojas pranešė matęs žemę. Juodasis Maiklas nežinojo, ar ten sala, ar žemynas, tačiau pareiškė Kleitonui, kad iškels juos su visu turtu į krantą, jeigu tik žvalgai praneš, kad vieta tinkama gyventi.

– Jūs praleisite ten kelis mėnesius, – pridūrė jis, – o mes per tą laiką susirasime tinkamą vietą ir išsiskirstysime. Tada pranešiui tamstos valdžiai, kur esate, ir jie atsiųs laivą jūsų paimti. Tikiuosi, kad jums neblogai seksis. Tačiau nepažadu išsodinti arčiau civilizuotų vietų, nes noriu išvengti nereikalingų klausimų, kurių tokiu atveju galėtų kilti, o mes negalėtume tinkamai į juos atsakyti.

Kleitonas buvo bepradėdąs priešintis nežmoniškam sumanymui iškelti juos nežinomoje vietoje, kur gali sudraskyti žvėrys arba laukiniai žmonės.

Tačiau jo žodžiai nuėjo vėjais ir tik suerzino Maiklą. Tad teko nusileisti ir pasirengti naujiems likimo smūgiams, kurie galėjo jų laukti.

Apie trečią valandą jie priplaukė puikų miškingą krantą prie nuovėjų apsaugotos įlankos.

Juodasis Maiklas mažu laiveliu pasiuntė būrelį žmonių surasti kelią ir sužinoti, ar „Fuvalda“ galės įplaukti į įlanką.

Po valandėlės sugrįžę jūreiviai pranešė, kad sąsiauris esantis pakankamai gilus.

Dar prieš naktį burinis laivas ramiai stovėjo viduryje lygios tarytum veidrodio įlankos.

Įlankos krantai, apaugę mišriu tropikų mišku, vėrėsi puikiu regioniu. Kiek tolėliau nuo kranto šmėžavo kalvos ir plokštumos, užklotos neįžengiamų džiunglių. Nebuvo jokių žymių, kad čia būtų gyvenę žmonės, tačiau buvo aišku, kad išgyventi šioje vietoje galima, nes aplink šnarėjo gausybė paukščių ir žvėrelių, kurie stebėjo prisišvartavusį laivą, o čiurlenantis įlankos link upelis žadėjo pakankamai gėlo vandens.

Jau temo, o Kleitonas su žmona vis dar tebestovėjo prie denio užtvartos ir tylomis žiūrėjo į jų būsimą buveinę. Iš atbundančių džiunglių atsklido baugus žvėrių kauksmas: duslus liūto riaumojimas ir spiegiantis panterų urzgimas užgožė visus kitus garsus. Alisa tvirčiau glaudėsi prie vyro, galvodama apie būsimas baisybes, kurios laukė jų klaikiomis miglotomis naktimis, kai pasiliks vieni negyvenamoje saloje.

Jau sutemus prie jų priėjo Juodasis Maiklas ir pranešė, kad būtų pasirengę rytoj rytą išlipti į krantą.

Jiedu mėgino prašyti iškelti juos kitoje vietoje, arčiau civilizacijos, kur galėtų gyventi žmoniškiau. Nei prašymas, nei grasinimas, nei dovanų žadėjimas nepakeitė Juodojo Maiklo nusistatymo.

– Be manęs, laive nerasite žmogaus, kuris atsargumo dėlei nenorėtų jūsų užmušti. Pats gerai suprantu, jog tai praktiškiausias būdas apsisaugoti, tačiau nesu tas, kuris žudytų geradarį. Jūs kartą išgelbėjote mane nuo mirties, tad atsilygindamas dabar padedu jums. Tik tiek galiu padaryti, nes jūreiviai nerimauja ir neketina gaišti laiko, jeigu jūsų čia neišsodinsiu, gali blogai baigtis. Aš iškrausiu visą jūsų turtą, duosiu reikalingų virtuvei įrankių, kelias nudėvėtas bures palapinėms ir pakankamai maisto, kad galėtumėte gyventi, kol rasite žvėrių ir vaisių. Turėdami šautuvus, jūs čia prasimaitinsite, kol atplauks jūsų paimti. Kai tik gerai pasislėpsiu, tuojau pranešiu britų valdžiai, kur jūsų ieškoti. Neįstengsiu tiksliai nusakyti šios vietos, nes pats gerai nežinau. Bet jus tikrai atras.

Maiklas pasišalino, o Kleitonai tylomis nudūlino į savo kambarį.

Kleitonas netikėjo, kad Juodasis Maiklas praneš britų valdžiai apie jų išsodinimo vietą, taip pat jis nebuvo tikras, ar iškėlę į krantą su visu turtu jų nenužudys. Kai tik anglai pasiliks vieni, be Juodojo Maiklo, bet kuris jūreivis galės juos lengvai užmušti, o Juodasis Maiklas būtų visai niekų dėtas. O jeigu ir neužmuštų, argi jiems nekils kitų pavojų? Kleitonas tesitikėjo ilgai išgyventi saloje, nes nesijautė pakankamai tvirtas.

O dar reikia pasirūpinti Alisa ir dar viena gyvybe, kuri netrukus turi ateiti į pasaulį. Kaip jie iškęs visus necivilizuoto krašto

nepriteklius? Kleitonas net krūptelėjo, pagalvojęs apie neapsakomą vargą ir baisingą padėtį. Tačiau gailestingasis likimas neleido jiems numatyti net mažytės dalelės tikrųjų baisybių, kurios jų laukė miglotose tamsių džiunglių tankmėse.

Anksti rytą visas jų skrynias ir ryšulius sunešė į laivo denį ir sukrovė į laivelius, kad nugabentų į krantą. Pora turėjo labai daug daiktų, nes Kleitonas buvo nutaręs pagyventi naujoje vietoje kokius penkerius-aštuonerius metus, tad, be būtiniausių daiktų, pasiėmė ir nemažai prabangos dalykų.

Juodasis Maiklas buvo griežtai nusistatęs nė vieno Kleitonų daiktelio nepalikti laive. Sunku pasakyti, kodėl jis taip elgėsi: ar juos užjausdamas, ar tik siekdamas apsidrausti. Aišku, kad užsiliukę laive žuvusio britų valdininko daiktai būtų sukėlę daug klausimų kiekvienos kultūringos šalies prieplaukoje.

Jis taip griežtai vykdė savo sprendimą, jog privertė jūreivius net revolverius grąžinti.

Be to, sukrovė į laivelius kumpius, džiovintą duoną, truputį bulvių, pupų, degtukų, virtuvės įrankių, šiaip visokių daiktų skrynias ir Juodojo Maiklo žadėtas bures.

Juodasis Maiklas tarytum perprato Kleitono nuogastavimus, todėl nulydėjo juos į krantą ir pasitraukė paskutinis, kai kiti jūreiviai, prisisėmę gėlo vandens iš upelio, nuplaukė „Fuvaldos“ link.

Kol laiveliai palengva plaukė ramiais įlankos vandenimis, Kleitonas su žmona tylomis stovėjo ir sekė akimis nutolstančius jūreivius, nujausdami artėjančią nelaimę ir pražūtį.

Tuo tarpu iš krūmų juos sekė siauros, pykčiu žvilgančios akys, pridengtos tankių blakstienų.

Kai „Fuvalda“ išplaukė iš sąsiaurio ir dingo jūroje, ledi Alisa apkabino rankomis vyro kaklą ir gaudžiai pravirko.

Moteris narsiai ištverė maišto pavojų, drąsiai priėmė baisios ateities iššūkį, tačiau dabar, kai jos išvarginti nervai neišlaikė ir prasiveržė natūrali reakcija, Kleitonas net nebandė jos raminti. Tegul pati prigimtis suranda išeitį iš šio kančių kelio. Praėjo nemažai laiko, kol jauna moteris (ji tebebuvo beveik vaikas) nurimo.

– Džonai, – sušuko ji pagaliau, – kaip siaubinga! Ką mums dabar daryti? Ką mes dabar darysim?

– Mums lieka tik vienas kelias, – prabilo Kleitonas, kurio balsas skambėjo taip ramiai, tarytum jiedu sėdėtų savo namuose svečių kambaryje. – Reikia dirbti. Dirbti be sustojimo. Darbas – mūsų išganymas. Mes turime stengtis tiek daug dirbti, kad nebūtų laiko galvoti, nes begalvojant galima išprotėti. Mums reikia darbuotis ir laukti. Esu tikras, kad pagalba ateis, ir greitai ateis, tegul tik sužino, kad „Fuvalda“ pražuvo. Valdžia apie tai sužinos net ir tuo atveju, jei Juodasis Maiklas nesilaikytų žodžio.

– Bet, Džonai, jeigu mudu tebūtume... – ji vėl pradėjo ašaroti, – aš tikiu, kad mes iškęstume, bet dabar...

– Taip, mano miela, – meiliai kalbėjo Kleitonas, – aš jau apie tai pagalvojau, mes turime drąsiai priimti šį išbandymą, taip pat drąsiai, kaip visa kita, kas mūsų laukia. Reikia pasitikėti savimi, tikėti, kad viską nugalėsime ir ištversime. Prieš šimtus tūkstančių metų, tolimoje ir tamsioje praeityje mūsų protėviai susidurdavo su tais pačiais vargais, kurie dabar laukia mūsų. Gal ir jie klaidžiojo šiose džiunglėse. Ir jeigu jie visų tų sunkenybių nebūtų įveikę, tai ir mūsų čia nebūtų. Argi mes nepajėgsime padaryti to, ką jie padarė? Mums juk daug lengviau, nes esame apsiginklavę amžių žiniomis. Juk mes

turime ginklų ir žinių, apie kurias jie nė sapnuoti nesapnavo. Drąsiau, Alisa, mes įstengsime padaryti visa tai, ką jie nuveikė teturėdami kaulinius ir akmeninius įnagius.

– Oi, Džonai, kaip norėčiau būti vyru ir vyriškai galvoti. Bet aš juk moteris. Suprantu daugiau širdimi nei protu, man viskas atrodo taip kraupiai siaubinga, jog nė išreikšti neįstengiu. Labai norėčiau patikėti tavo žodžiais... Ir pasistengsiu padaryti viską, kad būčiau gera pirmąsio vyro pirmąsė moteris.

Pirmas Kleitono rūpestis buvo susiręsti nakčiai pastogę, kuri apgintų juos nuo plėšriųjų žvėrių.

Jie atplėšė skrynią, kurioje buvo sudėti šoviniai ir šautuvai, kad turėtų kuo gintis, jei netikėtai kas užpultų, ir patraukė ieškoti pirmajai nakvynei tinkamos vietos.

Apie šimtą metrų nuo kranto jie susirado mažą lygią aikštelę, tad sumanė čia pasistatyti namą. O laikinai nusprendė įsitaisyti medyje, kad nepasiektų didieji plėšrūnai. Tam reikalui Kleitonas rado keturis medžius, kurie augo trijų metrų kvadrato kertėse. Vyras prikirto šakų ir supynė jas trijų metrų aukštyje, tvirtai surišdamas šakų galus Juodojo Maiklo duotomis virvėmis. Skersai išklojo mažesnėmis šakomis, paskui apdengė šakas dideliais varnalėšų lapais, kurių daugybė augo aplinkui, o ant viršaus sulankstęs užtiesė seną burių drobulę. Pora metrų aukščiau jis įtaisė dar vieną tiltelį, kuris atstojo stogą, o šonuose ir galuose vėl ištempė burių drobules.

Įtaisęs gana jaukų lizdelį, jis sunesė ten apklotus ir mažuosius ryšulėlius. Diena slinko į pabaigą. Tad pavakare jis suraišiojo šio-
kias tokias kopėčias, kad ledi Alisa galėtų lengvai įlipti į savo naująjį būstą.

Visą dieną tankmėje čirškė išbaidyti paukščiai ir karstėsi medžiais plepriosios beždžionės, smalsiai žiūrėdamos į naujus kaimynus ir jų įstabiai kraunamą lizdą. Nors Kleitonas su žmona buvo labai budrūs, didžiųjų gyvūnų jie nepastebėjo, tik matė, kaip jų kaimynės – mažosios beždžioniukės, cypdamos ir niurgzdamos, kelis kartus bėgo nuo kalniuko, o paskui ilgai bailiai dairėsi aplinkui, tarytum sakydamos, kad sprunka nuo kažkokios pabaisos.

Prieš pat sutemas Kleitonas baigė konstruoti kopėčias. Tada pasisėmė dubenį vandens iš gretimais bėgusio upelio, ir abu sulipo į ore kabantį lizdą, kur pavojus, gali sakyti, negrėsė.

Naktis buvo tamsi. Kleitonas užmetė ant stogo abi šonines drobulės. Abu sėdėjo kaip turkai susirangę ant paklodžių ir išplėtę akis spoksojo į tirštėjančius miško šešėlius. Staiga Alisa krūptelėjo ir nutvėrė Kleitoną už rankos.

– Džonai, – ištarė ji pašnibždomis, – pažiūrėk, kas čia? Ar ten žmogus?

Kleitonas atsigręžė ir patamsy pastebėjo dūlinančią didelę figūrą, kuri išsitiesusi visu ūgiuėjo per kalnelį. Valandėlę ji pastovėjo, tarytum ko klausydama, pamažėle apsisuko ir dingo džiunglėse.

– Kas ten, Džonai?

– Nežinau, Alisa, – tylomis pripažino Kleitonas. – Labai tamsu, taip toli neįžiūriu. Gal tik užtekančio mėnesio šešėlis?

– Ne, Džonai. Jeigu ten ne žmogus, tai kažkoks didelis padaras, labai panašus į žmogų. Aš bijau, Džonai.

Kleitonas apkabino žmoną ir meiliai ramino ją, nes labiausiai dėl jos ir nerimavo. Pats buvo drąsus ir visai nesibaimino. Tačiau būdamas jautrus, atjautė kito baimę. Toks jautrumas – reta žmogaus

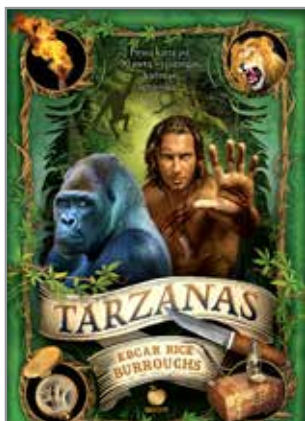
dovana. Bet Greistoko lordas turėjo šitą dovaną ir šio jautrumo dėka pelnė pažįstamų meilę ir pagarbą.

Kiek palaukęs jis nuleido šonines drobulės ir paliko tik mažą plyšelį nuo jūros pusės. Kai visai sutemo, jiedu sugulė ant apklotų, mėgindami užmigti, kad nors kiek pailsėtų ir užmirštų vargus.

Kleitonas gulėjo atsisukęs į angą, pasidėjęs pašonėj šautuvą ir porą revolverių.

Vos tik jis užmerkė akis, už nugaros iš džiunglių atskriejo šiurpus panteros urzgimas. Kraupūs džiunglių garsai vis artėjo, kol pagaliau žvėris atsidūrė po jų suręsta pašiūre. Gal kokią valandą, gal ir ilgiau jie girdėjo, kaip žvėris uodė ir draskė nagais medžius, ant kurių laikėsi jų laikinoji priebėga. Pagaliau žvėris nudūlino į pajūrį, ir Kleitonas mėnulio šviesoje galėjo jį apžiūrėti. Tai buvo stambus gražus plėšrūnas – visų didžiausias, kokį jam teko kada matyti.

Per visą naktį tiktai protarpiais sugebėjo užsnūsti, nes didžiųjų džiunglių, kur užė daugybė žvėrių, naktiniai garsai išdirgintiems žmonių nervams neleido nurimti. Abu nuolat pašokdavo iš miego, išgąsdinti baisaus spiegimo ar nerangaus šliaužiojimo po medžiais.

**ĮSIGYKITE
KNYGĄ DABAR**

obuolys.lt